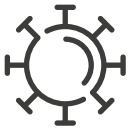

DANMARKS NATIONALBANK

12. NOVEMBER 2020 — NR. 23

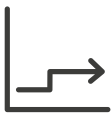
KALAALLIT NUNAATA ANINGAASAQARNERA

Siuariartorneq unikkallartoq pisortallu amigartoorutaat alliartortut

2020-mi aningaasarsiornikkut siuariartorneq unikkallartoq

Ukiuni amerlasuuni qajannaatsumik siuariartorneq nunarsuaq tamakkerlugu coronamik tunillaassuunnermik kipitinneqarsimavoq. Angallannermut killilersuinerit inuussutissarsiorfinnut nunanit allanit tikeraartoqarnissaanik annertuumik tunaartaqartuaannartunut sunniuteqarsimavoq. Taamaattorli kalaallit inuussutissarsiornikkukut aaqqissugaanerata nunarsuarmi tamarmi akit aningaasarsiornikkullu pissutsit appasissumiinnerannit sunniutaasut annikinnerulersippai.

Akiitsut amerliartorput taamaattorli appasissumiit aallartiffeqarlutik

Nunatta karsia ajornartoormi timmisartuussinernut, tapiissutinut assigisaannullu aningaasartuutit amerlanerusunik artorsartinneqarpoq, aalisarnermiillu akileraarutit akitsuutinillu isertitakinnerulluni. Namminersorlutik Oqartussat, kommuunit aktiaatileqatigiiffillu Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut ataatsimut isigalugit akiitsoqarneruleriartornissaat ilimagineqarsinnaavoq. Akiitsulli amerliartornerat appasissumiit aallartiffeqarpoq

Pisortat pisariillisaanissaat pisariaqartinneqarpoq

Pisortat atuinerat ukiuni tulleriaani pilersaarutaasuminngarnit alliartornerusimavoq. Siumut qiviraanni pisortat ingerlatsinikkut kiffartuussinikkullu pilersuineranni pisariillisaanissaat pisariaqartinneqarpoq pisortat aningaasat isertittagaat aamma aningaasartuutigisartagaasa akornanni oqimaaqatigiissitsinissaq atasinnaasoq qularnaarumallugu.

IMARISAI

- 2 ANINGAASAR-SIORNIKKUT SIUARIARTORNEQ UNIKKALLARTOQ
- 4 AALISARNERMI UKIUT PITSAASUT AKILLI NALORNINARLUTIK
- 6 PISORTAT ANINGAASAQARNERAT ILUNGERSUNAR-TUMIIPPOQ
- 9 PISORTAT INGERLATAQARFIANNI AAQQISSUSSEQ-QINNISSAMIK PISARIAQARTITSI-NEQ

Aningaasarsiornikkut siuariartorneq unikkallartoq

Kalaallit Nunaata aningaasaqarnera ukiut arlerlugit annertuumik siuariartorsimasoq coronamik tunillaassuunnermik kipitinneqarsimavoq. Upernariartornerani mattussinerit angallannikkullu killilersuinerit arlaliusut ingerlanneqarsimapput, nunallu iluani tuniluunnerup pitsaaliorneqarnera ataatsimut isigalugu iluatsikannersimalluni. Taamaattorli nunani allani tuniluunnerup kingunerisaanik sulii aarlerinartoqangaatsiarpoq, taamaattumillu septembarimi ilaatigut angallannikkut killilersuinerit nutaat atulersinneqarlutik. Mattussinerit angallannikkullu killilersuinerit ingammik takornariaqarneq silaannakkullu angallassineq annertuumik unammilligassaqaletut eqqorsimavai.

Mattussinerit killilersuinerillu inuussutissarsiornerup tunggaviisa killiliiffiini tapiissutit suliffeqarfinnut akissarsialinnullu ikiorsiissutaasarsimapput. Tapiissutit nalinginnaasut septembari naanerani atorunnaarput, tapiissutilli takornariaqarnermut assigisaannullu siunnerfeqartut 2020-p naanissaata tungaanut sivitsorneqarlutik. Saniatigullu tapiissutit aalisakkat qaleruallillu sulii appasinnerusumik akeqalerpata sinerissap qanittuani aalisarnikkut isertitaqarnerup illersornissaanut siunnerfeqartut eqqunneqarsimallutik.

Kalaallit Nunaata aningaasaqarnera nunani allani amerlasuuni aningaasaqarnerit nunarsuaq tamakkerlugu tunillaassuunnermit sakkukinnerusumik sunnerneqarsimavoq. Tamatumunnga patsisaasut arlaliupput. Siullertut tuniluunneq pilertortumik nunamut siaruatsaalineqarsimavoq, taamaattumillu nunami namminerit mattussinerit killilersuinerillu pilertortumik naammassineqarsinnaasimallutik. Aappaattut inuussutissarsiornerup aqqissugaanerata immiini nunarsuarmi tamarmi nioqqutissat akiisa allangorarnernit tunaartaqarnermut minnerulersitseqataavoq. Aalisarneq inuussutissarsiutaavoq sutigut tamatigut nuimnersaasoq, pisallu nunarsuarmi tamarmi tunisaqarnikkut pissutsit allangorsimanerannik sunnerneqarsimangillat. Aalisarnermi aarleqqutissaq ingammik aalisakkat qaleruallillu akikinnerulersinnaanerannut tunggatinneqarpoq. Pingajuattut Kalaallit Nunaanni pisortat ingerlataqarfia annertuvoq, ilaatigut qallunaat naalagaaffiata Kalaallit Nunaannut tapiissuteqarneragut taama pisoqarsinnaalersimalluni.

Kalaallit Nunaat pillugu ilumut piusut

Kipparissoq 1

Aningaasat	Qallunaat koroonii
Innuttaasut amerlassusiat (amerlassuseq, 2020-p aallartinnerani)	56.081
taakkunannga Nuummi (ill. pingarneq)	18.326
Nunap inui 17-64 ukiullit	38.162
Suliffeqartut ¹ (2018)	26.848
Suliffissaaleqisut ¹ (2018)	1.582
BNP (mia. kr., 2018)	19,3
innuttaasumut agguaqat. ² (1.000 kr.)	344,9

Tigusiff.: Kal. Nun. Naatsorsueqqissaartarfik, DK-imi
 Naatsorsueqqissaartarfik.

1. Qaammammut kisitsisit agguaqatigiissinnerat.
2. Sanillullugu DK-imi BNP innuttaasumut agguaqat. 2018-imi 389.000 kr. missaanniippoq.

Kiisalu aamma atuinerit aningaasaliinernullu eqqussorneqartut annertupput, taamaammallu inuussutissarsiutinut allanut takornariaqarnermi silaannakkullu angallannerit kinguariartorfiusunut malitsigisaanik sunniutai nunanit allanit sakkukinnerullutik, taakkunanami nunami namminerit pilersuineq pingaarnersumik inissisimasarami.

2016-imiit 2019-imut aningaasaqarneq agguaqatigiissillugu ukiumut 2,8 pct.-imik siuariartorsimavoq, nunani tamani niuffannermit akinut qaffasissunut aalisarnermit annertusiartortumit pisoq, aamma atuinerit aningaasalersuinerimillu annertusiartortunit. Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit septembarimi nalunaarusiaminni 2020-mi siuariartornerup unikkallarnissaa naatsorsuutigaat, taamalu 2019-imut naleqqiullugu ingerlatsinerup annertussusia nikissimangajattoq naatsorsuutigalugu. Takornariaqarneq 2021-mi pilerseqqinneqassasoq ilimagineqarpoq, aningaasaqarnerlu 2 pct. missaanik siuariartorsinnaassalluni, takuuk takussutissiaq 1.

Ingerlataqarfinni amerlasuuni sulisut piginnaanillit annertuumik amigaatigineqarput,

2020-mi ingerlatsinerup annertussusia 2019 assigikannerpaa

Takutitassiaq 1

	BNP-ip aggornera ukiumi 2018	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BNP	100,0	4,7	0,5	3,2	1,3	-0,2	2,1
Inuit namminermet atuinerat	36,2	1,5	1,3	1,1	2,7	0,7	3,4
Pisortat atuinerat	44,1	1,8	2,3	1,8	0,7	0,4	0,7
Aningaasaliissutit katillugit	23,8	10,9	-0,7	12,3	31,9	-1,6	-0,1
Nioqqutinik sullissinernillu avammut nioqquteqarneq	40,8	15,2	-5,4	4,2	4,8	-5,0	1,0
Nioqqutinik sullissinernillu eqqussuineq	45,0	11,0	-3,1	5,7	20,4	-3,0	-0,1

Oqaas.: Pilersuinerup oqimaatigiissaarnera, procentinngorlugu ukiumut alliarternivik.

Tigusiff.: Naatsorsueqqissaartarfik (nalunaarsuutit 2016-18) aamma Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit (2019-21-mut missiliuussineq).

suliaq aammalumi nunap ilaani sumiinnera eqqarsaatigalugu. Suliffeqartut ukiut tulleriit ingerlanerini amerliartorsimapput, suliffeqarfeqarfillu ilungersunartumi inissisimavoq. Naak suliffissaaleqineq upernariartornerani annertusiartorsimagaluartoq sulii appassisumiippoq, maannalu sulisinnaasut 5 pct.-iata missaanniilluni, kommunini suliffissarsiortut amerlassusaat najoqqutaralugu nalileraanni. 2014-imiit affaannangorsimapput. Pisut ilaanni amerlasuuni sulisussaaleqineq nunanit allaniit tikisitsisarnikkut aaqqiiviginiarneqartarsimavoq.

Ukiuni arlaqartuni pisortat aningaasaqarnerat sinneqartoofiusarsimasinnarluni maanna amigartooruteqarnissaq ilimagineqarpoq. Tapiissutinut aningaasartuuteqarneq, aalisarnermit akileraarutit appariartornerat ajornartoornermilu timmisartuussinernut assigisaannullu amerlanerusunik aningaasartuuteqarneq nunatta karsianut sunniuteqarpoq. Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit missiliuussinerat mianersortoq tassaavoq 2020-mi amigartooruteqarneq 500 mio. kr. missaanniissinnaasoq.

Nunani allaneersunit takornariaqarnerup nalaa annaaneqarpoq

Takornariaqarnermik inuussutissarsiorfiit mattussinernik angallannikkullu killilersuinernik annertuumik eqqugaapput, ingammillu nunanit allaneersut tikittartut amerlassusaat annertuumik ikileriarsimanagerat kingunerisimallugu. Nunanut

allanut timmisartuussinerni ilaasut amerlassusaat 2019-imi 93.000 anguaat ukiut tulleriit arlaqartut siuariartorfiusimasinnarluni. Marsimili ilaasut assut akuttusarsimapput, takuuk nalunaarsuiffik 1. Aamma hotelini unnuisartut, neriniartarfinniittartut, umiarsuit takornariartaatit tikittarnerat assigisaallu amerlassusaat minnerpaaffimmiilersimapput univissimallutilluunniit. Nunani allaneersunit takornariaqarnerup nalaa aasap qaammataanut eqiterussimasarpoq. Nunani allaneersut tikeraartut amerlassusaasa kinguariarnerat ukioq manna avammut tunisaqarnerup appariarneranut patsisaavoq pingaarneq, takuuk takussutissiaq 1.

Angallannikkut killilersuinerup nalaani, tapiissutit nunami namminermit takornariaqarneq ikorfartorumallugu siunnerfeqartut eqqunneqarsimapput. Tapiissutinut ilaatigut ilaapput unnuinernut takornarissanillu angallassinernut akikillisaavigininnerit, aamma Kalaallit Nunaata iluani angallannernut aalajangersimasunut.

Nunatta avataani tunillanneqarnissamut aarlerinassutsip aqunneqarsinnaalernera ajornartorsiutaagallartillugu takornariaqarnermik inuussutissarsiorneq unammillernartumiippoq, taamaammallu nunanit allanit tikeraat amerlassusaat qaqugu coronamik ajornartooneq sioqqullugu amerlassusaannut uteqqissinnaassanersoq assut nalornissutigineqarluni. Takornariaqarnerup annertunerulernissaa tassaavoq Naalakkersuisut inuussutissarsiorneq tunngavigineqartussat

siamasinnerusut pilersinnissaannut anguniagaqarnermi ilaat pingaartoq.

Suliffeqarfeqarfik suli ilungersunartumiippoq

Ukiuni kingullerni sulisussaaleqineq nunani allamiunik sulisussaqaqarnermik pisariaqartitsineq assut atugaasimapput. 2016-imiilli suliffissarsiortut nalunaarsimasut amerlassusaat annertuumik appariarsimavoq. Marsimili ukiup siulianut qaammammut assinganut naleqqiullugu suliffissarsiortut 200 missaannik amerleriarsimapput. Septembarimi suliffissarsiortut katillugit 1.615 kommunitumit saaffiginnissimapput suliffissaaleqineq ajornartorsiutigalugu. Kisitsisip taassumap hotelini, neriniartarfinni, takornariaqarnermi assartuinermilu kaaviiartitsinerup kinguariarnera suli annikannersuinnarmik suliffissaaleqinermik kinguneqarsimannguatsiartoq takutipppaa. Inuussutissarsiortermut akissarsialinnullu tapiissutit qularnanngitsumik suliffeqarfeqarfimmi sunniutit minnerulersinnissaannut tapersiisimapput.

Suliffeqarfeqarfimmi kinguariarnerq nunanit allaninngarnit minneroqaaq. Unammillernartoq pingaarneq tassaajuarsinnarpoq innuttaasut suliffeqarfeqarfimmut atanerisa siamasinnerujussuat. Unammillernartuuvoq aaqqissuussaannermik tunngaveqartoq ilinniagaqassutsillu qaffasissusianut kaanngartitassaangitsutut atassuteqartoq. Inuit meeqqat atuarfiata kingorna ilinniagaqarsimanatik suliffissaaleqisut 2018-imi 9,3 pct.-imiippoq, illua'tungaani inuussutissarsiortermik ilinniagallit 2,8 pct.-imiittoq inuillu qaffasinnerusumik ilinniagallit akornanni 0,5 pct.-imiilluni.

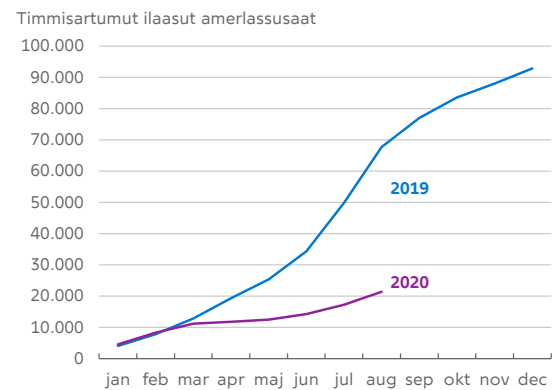
Suliffeqarfeqarfimmi piukkunnassutsit piginnaasallu annertuumik pisariaqartinneqarput, pisariaqartitsinerlu taanna qularnanngitsumik siunissami alliartuinnassaaq. Taamatut isigalugu ilinniartitaaneq pingaaruteqarluinnarpoq, tassani inuusuttut ukioqatigiikkuutaat aggornerat anginerusoq piginnaalersitsisumik ilinniakkamik aallartitsillutillu naammassinnittarnissaat ingammik qularnaarneqassalluni.

Aalisarnermi ukiut pitsaasut akilli nalornarlutik

Aalisarneq ukiuni tullerriaani ingerlalluakuttoorsimavoq aalisakkat qaleruallillu

Nunanit allanit timmisartumut ilaasut amerlassusaat annertuumik kinguariartoq

Nalunaarsuiff. 1

Oqaas.: Timmisartumut ilaasut amerlassusaat ataatsimut katersukkat qaammatinut agguarnerat. Ilaasut kalaallit aamma danskit marsimili nunanit allanit timmisartuussinerni malunnaateqavis-simapput, nunat allamiut amerlassusaat assut killeqarsimalluni.

Tigusiff.: Naatsorsueqqissaartarfik.

pisarineqartartut siuariartorsimagamik nunani tamani niuffannermi qaffasissunik akeqartillugit, takuuk nalunaarsuiffik 2. Siuariartorneq taanna isertitanut, atuinermut aningaasaliinernullu kinguneqarluarsimavoq, ukiunilu kingullerni patajaatsumik aningaasaqarnikkut siuariartornermut tunngaviusimalluni.

Nioqqutinik avammut tuniseq aalisakkanik nioqqusiaannangajannik assigiingitsutigut suliarineqarsimasunik pisarpoq. Avammut tunisinermit artit pingaarnerpaat tassaapput raajat, qalerallit saarulliillu tulleriillugit taanerit malillugu.

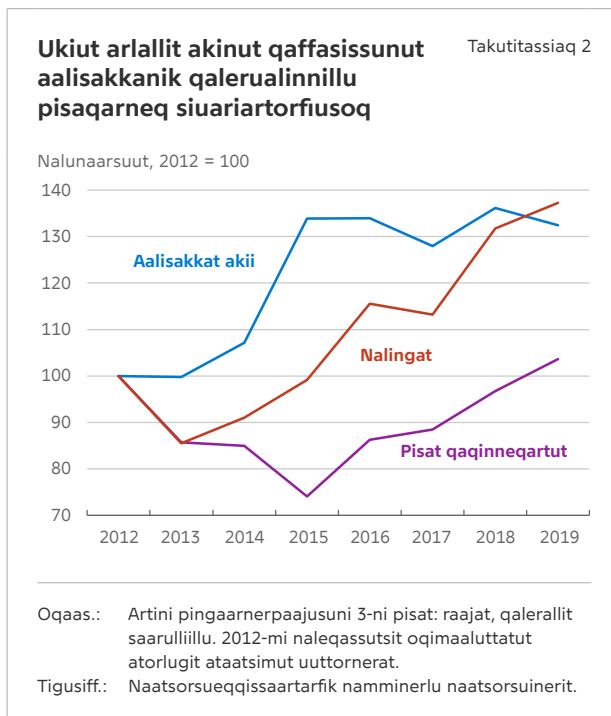
Raaja kalaallit aalisarneranni artiuvoq pingaarnerpaaq, avammullu tunisat aggornerisa affaannik anginerulluni. Raajanik aalisarneq nungusaataangitsutut MSC-imik uppersaasigaavoq. Aalisakkanik qalerualinnillu pisiortuisartunut angisuunut tunisaqarniaraanni piumasagaat taanna aamma naammassineqarsimasussaavoq. Uppersaasiinerup kinguneraa pisassiissutit politikikkut aalajangersarneqartartut uumasorsiuut siunnersuinerannik malinnissasut annikitsunilli allanngorartissinnaallugit, taamalu aamma piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu piffissami pineqartumi

aalisarnerup atasinnaassusia pillugu ilisimasat malillugit. 2020-p ukiuata affaani siullermi raajat pisarineqartut 2019-imi piffissamut tassungassaaq sanilliullugu 10 pct.-imik qaffasinnerusimavoq, ilaatigut kilisaatit nutaat atulersimanerisa kingunerisaannik. Inuussutissarsiorfimmi isertitaqarluarnerup kingunerisaanik avataasiortut nutarterneqaleruttoq. Umiarsuaatileqatigiit arlallit 2019-imi kilisaatit sanarlaat atulerrpaat, tamarmik immikkut pingasunik kisitsisitalimmik millionilikkaanik akeqartut nunattalu avataaniit eqqunneqartut.

Qalerallit avataani sinerissallu qanittuani pisarineqartarput. Avataasiortuluni aalisarneq raajarniarneq assigalugu MSC-imik uppenarsaasigaavoq. Sinerissap qanittuani aalisarneq MSC-imik uppenarsaasigaanngitsoq umiatsianit ammaannartunit imaluunniit angallateqqanit pisarpoq – ukiukkut aamma qamuteralaat qimussillu atorlugit. Sinerissap qanittuani aalisarneq najukkani sumiiffinni amerlasuuni annertuumik pingaaruteqarpoq, ingasammik Qeqertarsuup Tunuani sumiiffinnilu avannarpasinnerusuni. Sinerissap qanittuani pisassiissutit annertussusii inoqutigiinnut amerlasuunut sunniuteqartarpoq, taamaattumillu apeqqutaalluni politikikkut mianernartoq, pingaarutaalu taassumunnga aalisarnermut pisinnaatitsissutit tunniunneqartut amerlassusaat ilutigalugu alliartorsimasooq. 2019-imi sinerissap qanittuani qalerallinniarnermut pisinnaatitsissutit 2.189 tunniunneqarsimapput, 2013-imi 1.271-iusimallutik. Sinerissap qanittuani qalerallit pisarineqartartut ukiumiit ukiumut milliartorput, uumasorsiuullu isumaat naapertorlugu pisarineqartartut annertussusaata angivallaarneranut takussutissaasoq qularnaatsoq.

Aalisakkanik nioqputissiat akii ukiuni qulikkaani ataasingajanni qummut ingerlasimapput, piffissami nikerartarlutik aamma artimiit artimut nikerartarlutik. Assersuutigalugu raajat akii 2010-miit 2020-mut marloriaammik qaffassimapput, qalerallillu akii 50 pct.-imik qaffassimallutik saarullillu 80 pct.-imik.

Kisianni nunarsuarmi tamarmi kinguariarnerup piunarsaqarnerullu appariarsimanera pissutigalugu siunissami aalisakkat qanoq akeqarnissaannut nalorninartorsiorneq annerulersissimavaa. Aalisarnermik inuussutissarsioritut avammut tunisat akiisa 20 pct. tungaanut appariarnissaat naatsorsuutigaat, inuussutissarsiorfimmi

iluanaarutaasunut nunattalu karsiata isertitaanut sunniuteqassalluni.

Aalisakkanut qalerualinnullu akitsuutit, isumalluutininik atuinermut akitsuummik taaneqartartoq, 2018-imi aamma 2019-imi oqaluttuarisaanermi aatsaat taama qaffasitsigisoq anguaa 400 mio. kr. missaanniikkami. Isumalluutininik atuinermut akitsuutit ima ilusiligaapput pisat kiilukkaartumik akitsuuserneqassallutik, tunisassiap niuffaffimmi akia akitsuutit qaffasissusianut apeqqutaassalluni. Aki apparaangat akitsuut aalisarnermi peqataasunut tamanut appassaaq. Aalisakkanut qalerualinnullu akit 20 pct.-imik apparnerisa akitsuutit 150 mio. kr. missaannik ikilisissavai, qaavatigullu tassanngaanneersumik sunniutaasut, tassa isertitanit aamma ingerlatseqatigiiffinnit nunatta karsianut akiileraarutit ikinnerusut.

Septembarimi sinerissap qanittuani raajanik, saattussanik aamma saarullinnik aalisarnermut tapiissutit immikkut ittut nalunaarutigineqarput. Aaqqissuussineq taanna ilaatigut akinit qulakkeerinneertut ilusiligaavoq, tassa akit 2019-imi qaffasissusiat tunngavigalugit 15-pct.-imik apparneri siullit aalisartunit nammanneqassaaq, akilli 15 pct.-imiit 25 pct. tungaanut apparnerat nunatta karsianit matussuserneqassallutik. Taamaalluni tapiissutit malittarisassiuussinermik toqqammavilerneqanngillat

sinerissap qanittuani pisaqarsinnaanermut periarfissanik killiliisumik, siunnerfigineqarlunili nunani tamani niuffannermi akinut sulii appasinnerusunut isertitaqarnerup illersornissaa. Artini assigiinngitsuni akit 15-25 pct.-imik ukiumiit ukiumut allangorarsinnaasarnertat oqaluttuarisaanermi misilittakkat iluanniippoq, nalinginnaasumillu aalisarnermi inuussutissarsiornikkut nalorninartut ilaattut naatsorsuutigisariaqarluni. Tapiissutit maannamuugallartoq 2020-p naaneranut atuutissapput.

2021-mi aalisarnermut inatsisissamut nutaamut siunnersuut

Naalakkersuisut 2019-imi Aalisarneq pillugu Ataatsimiititaliarsuaq pilersippaat, siunissami aalisarnermi toqqammavigineqartussanik siunnersuusiorfissat. Suliarissat allassimaffianni allassimavoq anguniagaq tassaasoq "Nungusaataangitsumik ingerlatsineq tunngavigalugu aalisarnerup inuiaqatigiit aningaasaqarneranni piffissami sivisuumi annertunerpaamik pissarsissutaanissaa."

Ataatsimiititaliarsuup 2019-ip naalernerani siunissami aalisarnermut inatsisissaq pillugu isumaliutigigallakkani pillugit oqallisissiaq saqqummersippaa. Oqallisissiami pisassiissutinik inukkaartumik ukiunilu arlalinni ingerlasussanik inatsisikkut aalajangersarneqarsimasumik tunineqartarnerup pisariaqartinneqarnera uparuarneqarpoq, ilaatigut aalisarnermik ingerlataqarfimmi aningaasaliissuteqarnissamut pilersaarusiorneq kinguneqarluartussaq qularnaarumallugu. Pisassiissutit tunineqarsinnaassusiat pisassaasinnaasunik aningaasarsiornikkut kinguneqarluartumik iluaqutiginninnissamik aalisarnermillu ingerlataqarfimmi tamarmi naammassisaqarsinnaassusermik qularnaareqataassaaq. Taamaattorli oqallisissiami aamma uparuarneqarpoq aalisarnermik politikkimi illua'tungaatigut aalisarnermik inuussutissarsiornikkut naammassisaqarluarnissaq illua'tungaatigullu najukkanut aamma inooqatigiinnut tunngasut isumaliutigilluarnissaat pisariaqartinneqarsinnaasoq. Ataatsimiititaliarsuup suliani februarimi 2021-mi naammassissagai ilimagineqarpoq, Naalakkersuisut aalisarneq pillugu inatsisissatut siunnersuut nutaaq suliaassanngortillugu saqqummiussinissaat siunertaralugu.

Pisortat aningaasaqarnerat ilungersunartumiippoq

Akit aningaasarsiornikkullu pissutsit atoruminartut kingunerisaannik pisortat aningaasaqarnerat ukiuni arlalinni kusanartunik sinneqartooruteqarfusimavoq. Qularnaangaatsiartumillu taamatut ingerlasimaneq ukioq manna mumissaaq, maanna Kalaallit Nunaata ajornartoornermik timmisartuussinernut, tapiissutinut il.il. aningaasartuutai amerliartuinnarmata aamma akileraarutinit akitsuutinillu isertitat ilaatigut aalisarnermit pisut appariartuinnarmata, takuuk kipparissoq 2.

Kalaallit Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiivisa 2020-mi amigartoorutit 500 mio. kr. eqqaanniilersinnaasut missiliuppaat. 2021-mut aningaasanut inatsisissamut siunnersuummi 175 mio. kr.-nik amigartooruteqarnissaq missingersuutigineqarpoq, ukiunilu 2022-miit 2024-mut pisortat ingerlataqarfianni sipaaruteqarnerit pisariillisaanerillu isertitat aningaasartuutillu assigiinnissaannik qularnaarisuussallutik.

Maanna pisut taamaanneranni pisortat aningaasaqarnerisa suup tungaanut ingerlasinnaaneri pisarnermit anginerusumik nalorninarneruvoq. Nalornineq taanna aamma nunatta karsianit akiliisinnaassuseqarnermik ilanngarterinissanut ilimagineqartunut atuuppoq. Ulloq 1. januar 2020 nunatta karsiata akiliisinnaassusia 1,3 mia. kr.-uvoq, pisortallu aningaasaqarneranni allanngoriartornissap ilimagineqartup kingunerisaanik attartugassarsiornikkut qularnaarneqarnissaat pisariaqartinneqarpoq. 2021-mut aningaasanut inatsisissamut siunnersuummi 1,5 mia. kr.-nik attartorsinnaanissaq aallarnerniarneqarpoq, siunissami nunatta karsiata akiliisinnaassuseqarnikkut ajornartorsiulersinnaanera pinaveersaarumallugu.

Akiitsut amerliartorput taamaattorli appassisumiit aallartiffeqarlutik

Pisortat akiitsoqarnerat annertusiartorpoq taamaattorli appassisumiit aallartiffeqarluni. Namminersorlutik Oqartussat, kommunit ingerlatseqatigiiffillu Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut 2018-ip naaneran BNP-p aggornerisa 19 pct.-iisa missaannik ernialersukkanik tamakkiisumik akiitsoqarput, ilanngaatisalli ilanngaatigereerlugit ernialersukkanik akiitsut 5 pct. missaanniillutik. Sanilliullugu qallunaat ØMU-mut

Inuussutissarsiortunut akissarsialinnullu tapiissutit

Kipparisseq 2

Tapiissutit atulersinneqarput inuussutissarsiortut aamma akissarsiallit ikiorserniarlugit, tassa killilersuinerit mattussinerillu kaaviiartitanut minnerpaamik 30 pct.-imik appariarnermik kinguneqartitsisimagaangata, ataatsimullu isigalugu aningaasarsiornermut periarfissat sunnuteqarnerluffigisimagaangagit:

Immikkut ittumik ikiorsiissutissat suliffeqarfinnut inuussutissarsiortummi hotelit neriniartarfiillu branchiaannut ilaasunut siunnerfeqartoq, aningaasartuutit aalaakkaasut matussusernissaannut, aamma *ataatsimoortumik inuussutissarsiortunut aaqqissuussineq* suliffeqarfinnut ingerlataqarfinni allaniittunut.

Kalaallit suliffeqarfiutaannut *attartorsinnaanermut periarfissat* Danmarkimi naalagaaffik qularnaveeqqusiullugu aaqqissuussanut assigusooq. Aaqqissuussami tassani suliffeqarfinnut coronap kingunerisaanik kaaviiartitsinermik annaasaqartunut naalagaaffik aningaaseriviit taarsigassarsitsinerisa 70 pct.-iinut qularnaveeqqusiivoq.

Suliffeqarnermut ikiorsiissutit sulisut angerlartinneqartut akissarsiaannut taartsiaqartitsineq akissarsianut aningaasartuutigineqartut 90 pct.-iinik, taamaattorli annerpaamik 20.190 kr.-nik.

Takornariartitsinermik inuussutissarsiuteqartunut *ingerlatanut ikiorsiissutit* unnuinermut 500 kr.-nik aamma takornariartitsilluni angallassinernut 300 kr.-nik akikilliliivigineqarluni. Akikilliliinermik aaqqissuussineq nunami namminerim takornariartitsinerup nukittorsarneqarnissanut siunnerfeqarpoq.

Septembarimi raajanik, saattussanik saarullinnillu *sinerissap qanittuani aalisartunut ikiorsiissut nutaaq*. Sinerissap qanittuani aalisartunut aaqqissuussaq ilaatigoortumik akinut qularnaveeqqusiinertut ilusilersugaavoq, 2019-imut naleqqiullugu akit 15 pct.-imik apparneri siulliit aalisartunit matussuserneqassallutik, akillu apparnerisa tullii 10 pct., tassa imaappoq 2019-imi akiusunut naleqqiullugu 15 pct.-imii 25 pct.-imut, nunatta karsianit matussuserneqassallutik. Ikiorsiissutit taakku suliniutigineqarsimasunit allanit tunngaviusumik allaassuteqarput malittarisassiornermik inuussutissarsiortunermi periarfissaasunik killilersuisunik aallaaveqanngimmata. Akerlianilli aaqqissuussinerup akit aningaasarsiornikkullu pissutsit tunngavigalugit niuffaffimmi akiusut allangorarneri pequtugalugit isertitatigut annaasaqarsimanerit matussusissavai.

akiitsui, ernialersukkanik tamakkiisumik akiitsunut assersuunneqapajaarsinnaasut, BNP-p aggornerisa 34 pct.-iannik annertussuseqarpoq.

Akiitsut tamakkiisut 2022-mi BNP-p aggornerisa 30 pct.-iisa missaannut amerliartuaaruusaassapput, ingerlatseqatigiiffinni Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuni aningaasaliissuteqarnerit arlaliusut aamma Nuummi, Ilulissani Qaqortumilu nutaanik mittarfiliortiterinissanik aalajangiussap kingunerisaannik. Tamatuma qaavatigut 1,5 mia. kr. tungaannut akiliisinnaassuseqarnikkut upalungaarsimanissamut aningaasanik attartugassarsiorneq, taamaattoqassappat, pissaq, qulaaniittut takukkit.

Namminersorlutik Oqartussat ataatsimut isigalugu ingerlatseqatigiiffiit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut aqutugalugit naloninartulimmik annertuumik saqqangersimaneqartumeereerput. Saqqangersimaneqarneq taanna ukiuni kingullerni annertusiartorsimavoq 2019-imi Air Greenlandip aktiaatai tamarmik pisiarineri aamma Kalaallit Airportsip pilersinnera aqutugalugit. Ataatsimut katillugit

Namminersorlutik Oqartussat aktiaatileqatigiiffiit 14 pigivai, nunami nioqutissiornerup nalilinnillu pilersitsiortuinerup tamarmiusup ilaanik pingaarutilimmik pilersitsisartunik. Ilaatigut pineqarput aalisakkanik ingerlatseqatigiiffissuaq Royal Greenland, timmisartuutileqatigiit Air Greenland, nioqutissanik ulluinnarni atorneqarnerusunik ingerlatseqatigiiffissuaq KNI, umiarsuaatileqatigiit Royal Arctic Line aamma TELE Greenland. 2018-imi ataatsimut katikkaanni inuit 5.000 missaat Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiutaanni sulisorineqarput, saniatigullu 800 missaat mittarfinni, Mittarfeqarfiit, aamma nukissamik pilersuinerim, Nukissiorfiit, ingerlataqarnerni Namminersorlutik Oqartussanit aqunneqartuni sulisorineqarlutik. Tamatuma saniatigut 2018-imi kalaallit sulisorineqartut tamarmiusut 26.800 missaanniittunit pisortat kiffartuussinermik pilersuineranni ingerlatsinerannilu inuit 11.000 missaanniittut sulisorineqarput. Taamaalilluni sulisinnaasut affanik amerlassusillit sinnerlugit ingerlatseqatigiiffinni Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartuni pisortalluunniit ingerlataqarfiani sulisorineqarput.

Mittarfiit nutaat pilersinneqarnerat

Ukiuni makkunani attaveqarnikkut nunap atortulersugaanera annertuumik nutarteriffiuvoq Nuummi, Ilulissani Qaqortumilu mittarfiit nutaat sanaartorneqarnerisigut, takutitassiaq 3.

Kalaallit Nunaanniit Nunaannullu inunnik angallassineq tamarmi timmisartukkut pisarpoq. Nunami namminermermi angallassinermi timmisartukkut angallassineq aamma saqquminerpaavoq, ataatsimut isigalugu inoqarfiit imminnut ungaseqimmata, taavalu nunap ilusaa silaannaalu illoqarfiit nunaqarfiillu ataasiakkaat akornanni aqqusinniornissaq ajornartikkamikku. Immakkut angallanneq isorartunngitsuniinnaq atortarpoq. Kalaallit Nunaanniit Nunaannullu angalasut tamangajammik Kangerlussuarmi mittarfik aqusaartarpaat, tassangaanniit ornigassap siunnerfigisap tungaanut timmisartunik mikinerusunik timmisartortarlutik, ilaasut amerlanerit akornanni tassaasarluni Nuuk. Taamaattumik ukiuni arlaqartuni Nuummi mittarfiup allilerneqarnissaa isumaliutigineqartarsimavoq, Europamiit imaluunniit USA-miit Nuummut toqqaannartumik timmisartortoqarsinnaalissamat. Mittarfinnik nutaanik pilersitsineq politikikkut sammisaavoq mianernartoq, nunap immikkoortuini soqutigineqartut akornanni akerleriissuteqarnermik pilersitsiuartoq.

Ingerlatseqatigiiffik Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartoq Kalaallit Airports 2016-imi pilersinneqarpoq Nuummi Ilulissanilu mittarfissuit nutaat Qaqortumilu nunap immikkoortuani mittarfiup sanaartornissaat, piginissaat ingerlannissaallu siunertaralugu. Kingusinnerusukkut Nuummi Ilulissanilu mittarfiit ingerlatseqatigiiffimmut Kalaallit Airports International-imut immikkoortinneqarsimapput, tassani Namminersorlutik Oqartussat pingajorarterutit marluk piginnittuuffigalugit naalagaaffillu pingajorarterut ataaseeq piginnittuuffigalugu. Tamatumap mittarfiliornissamat suliniutaasut marluk pillugit Namminersorlutik Oqartussat attartornissamat pisariaqartitsinerat annaasaqarsinnaanerallu minnerulersippaa. Aammattaq attartukkanut erniat inissinnerat pissusissaraluminnit appasinnerussalluni.

Nuummi Ilulissanilu mittarfiliornermi qaartiterinerit aallartinneqareerput. Taamaattorli silap coronallu suliniutit qaammatit 12 tungaannut kinguaattoortissimavai. Sulisuteqarneq siullermik Nuummi aallunneqarpoq, Ilulissanullu

Mittarfiit inissinneqarneri

Takutitassiaq 3

Oqaas.: Krydsit aappalaartut mittarfiit pingasut ingerlatseqatigiiffimmit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartumit Kalaallit Airports A/S-imit pilersinneqartussat sumi inissisimani naluarpaa. Toornerit aappalaartut tassaapput illoqarfiit ilaatigut allaatigisami taaneqartut.

sulisunik atortunillu nuussineq 2022-mi pinissaa ilimagineqarluni. Nuummi mittarfissuaq 2023-p naanerani inerneqassanganinneqarpoq, Ilulissanilu mittarfissuaq 2024-mi.

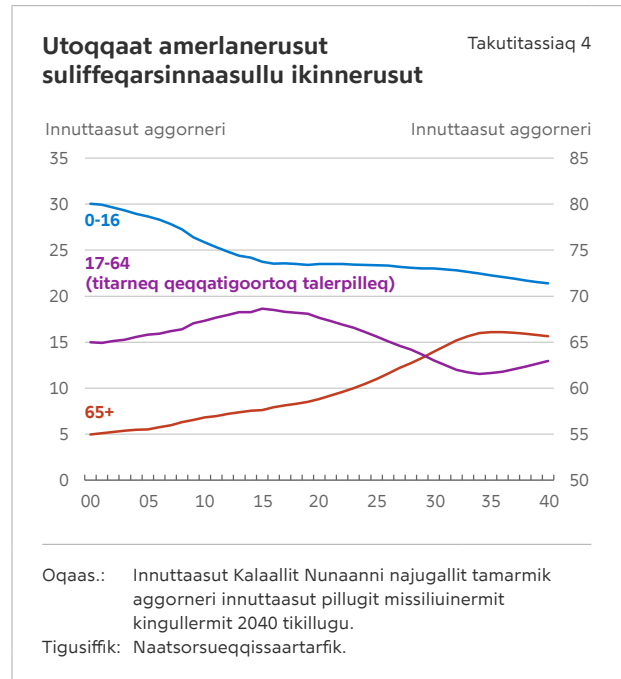
Qaqortumi mittarfiliorneq aallartinneqarsimavoq. Kalaallit Airportsip aggustusimi sanaartornissamat mittarfiullu illuutaanut neqerooruteqartitsineq atorunnaarsittariaqarsimavaa, neqeroorutit tiguneqarsimasut ingerlatseqatigiiffiup missingersuutaanit annertuumik anginerusimammata. Iluarsiissutissaq suliniummi aningaasartuutigineqartussanik apparsaasinnaasoq maanna suliarineqarpoq. Aamma siuttoqarnikkut ukioq 2020 Kalaallit Airportsimut allanngujasimavoq. Ingerlatseqatigiiffik 2020-mi aggustusip qaammataani nutaamik ingerlatsinermut pisortaanertaarpoq maannalu aamma siulersuisuni siullittaasortaartussaalluni.

Attaveqarnikkut nunap atortulersugaanera politikikkut annertuumik eqqumaffigineqarpoq, illoqarfinnilu 8-ni ullumikkut ilaatigut qulimiguulinnik tikkineqartartuni nunap immikkoortuini mittarfanni inuiaqatigiit aningaasaqarnerat paasinarsarnissaanut suliaq aallartitineqarsimavoq. Pineqartut tassaapput Uummannaq, Qasigiannugit, Kangaatsiaq, Qeqertarsuaq, Narsaq, Nanortalik, Ittoqqortoormiit aamma Tasiilaq, kingulliulluni taaneqartoq illoqarfiit taakku akornanni annersaalluni 2.000-ingajannik inoqarluni. Aningaasaqarnermik paasinarsaanermi ilaatigut misissorneqassaaq timmisartut qanoq ittut il.il. qinerneqartut assigiinngitsut naapertorlugit ingerlanneqarneri tunngavigalugit mittarfii taakku sanaartorlugillu ingerlannissai imminut akilersinnaanersoq. Nunap immikkoortuini mittarfii pillugit politikikkut suliarinerat 2020-mi ukiakkut aallartinneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Pisortat ingerlataqarfianni aqqissuusseqqinnissamik pisariaqartitsineq

Innuttaasut katiterneqarnerat ukiuni aggersuni allannungaatsiassaaq, allanngoriartornerullu pisortat aningaasaqarnerat ilungersunartumut pisissavaa. Utoqqaat amerlassusaat annertusiartussaaq, inuillu suliffeqarsinnaasut ukiullit amerlassusaat annikillartussalluni, takuuk takutitassiaq 4. Taamatut allanngoriartorneq nunani amerlasuuni ilisimaneqarluarpoq Kalaallit Nunaannili kingusinnerulluni takkutissaaq ukioqatigiikkuutaanullu angisuunut 1960'ikkunneersunut utoqqaliartortunut attuumassuteqarluni. Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit allanngoriartorneq taanna pillugu misissueqqissaarinerata uparuarpa innuttaasut utoqqaliartornerisa pisortat aningaasartuutaat BNP-p aggorneranik 5-6 pct.-imik qaffatsissagaat, peqqinnissap iluani, utoqqaat paaqqineqarnerat il.il. atugarissaarnermut pitsaassutsit maanna atuuttut taakkuutillugit. Assigivaa ukiut qulikkaar tulliusut marluk ingerlaneranni pisortat aningaasartuutaat isertitanut naleqqiullugit 1 mia. kr.-nik qaangerlugit qaffassasut.

Missingersuummik taama atsigisumik pitsanngorsaaneq aqqissuusseqqinnernik

siammasittunik pisariaqartitsivoq, ilaatigut pisortat ingerlataqarfianni pisariillisaanermik patajaallisaasunik, inuusuttisarsiornerni peqataanerit suliffissaqartitsinerlu annerulersillugit.

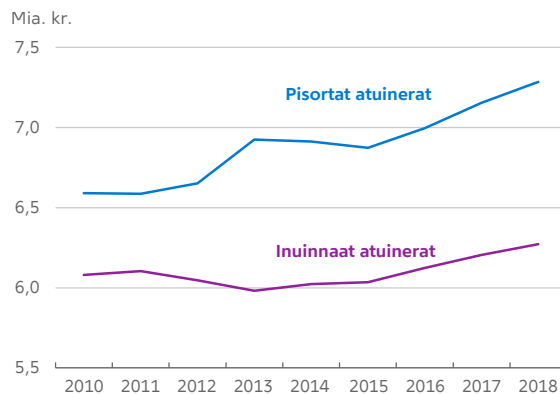
Aqqissuusseqqinnerittaaq Naalakkersuisut siunissamut ungasittumut napatitsinermit siuariartortitsinissamullu pilersaarummi 2016-imeersumi naleqqanut ilaapput, piviusumik siuariartorneq ukiumut 0,5 pct.-iusoq tassani tunngavigineqarluni. Minnerunngitsumik pisortat ingerlataqarfianni pisariillisaaneq aamma piorsaaneq missingersuummik pitsanngorsaanerit ataavartumut, pisortat aningaasaqarnerannut sivisuumik atasussanik peqassagaanni pisariaqartunik, ilanngussisussaapput. Kisiannili pisortat atuinerat agguaqatigiissillugu 2016-imiit 2018-imut ukiumut 2 pct.-imik qaffattarsimavoq.

Tamatuma saniatigut Kalaallit Nunaanni pisortat atuinerat nunarsuarmi nunat ikittunnguit ilai assigalugit inuinaat atuinerannit angineruvoq, ukiunilu qulikkaar kingulleranni aningaasartuutit nikinganerat alliertorsimalluni, takuuk takutitassiaq 5. Innuttaasut amerlanngitsunnguit nunallu immikkoortuini siammasittumik najugallit tamatumalu nassatarisaanik pisortat kiffartuussinikkut pilersuineranni annikitsumik ingerlatsinerup ajoqutaanik atugaqartut pisortat ingerlataqarfiat nunani allaninngarnit anginerunissaanut

tapertaavoq. Kisianni pisortat ingerlataqarfiat aningaasaqarnermi assut annertuumik inituvoq allaammi inituneruleriartuinnarluni. Pisortat ingerlataqarfiat BNP-p aggornerisa ilaanik 44 pct.-imik annertussuseqarpoq. Aggorneq taanna Danmarkimi 24 pct. missaanniippoq.

Pisortat aamma inuinnaat atuinerisa akornanni aningaasartuutit nikinganerat alliarporpoq

Takutitassiaq 5

Oqaas.: Pisortat inuinnaallu atuinerat nuna tamakkerlugu naatsorsuutinit pipput mia. kr.-iullutillu, nalit uiguleriisitat.

Tigusiffik: Naatsorsueqqissaartarfik.

MISISSUEQQISSAARNEQ
PILLUGU

Nationalbankenip inuiaqatigiinni inissimaffiata kingunerisarpaa aningaasaqar-nikkut aningaasaliisarnikkullu pissutsinik misissueqqissaarneq.

Misissueqqissaarnerit ingerlaavartumik saqqummersinneqartarput taakkulu ilagisarpaat akitigut inissisimanermik aningaasaqar-nerullu patajaassusaanik naliliinerit.

Misissueqqissaarneq qallunaatut, kalaallisut aamma tuluttut saqqummerpoq. Nutserneqarnerata nassataanik paatsuungasooqartillugu qallunaatoortaa isiginiarneqartassaaq.

DANMARKS NATIONALBANK
LANGELINIE ALLÉ 47
2100 KØBENHAVN Ø
WWW.NATIONALBANKEN.DK

Misissueqqissaarnerup
aaqqissuunneqarnera 30. oktober
naammassineqarpoq

DANMARKS
NATIONALBANK

Søren Bjerregaard
Allaffimmi pisortaq
sbje@nationalbanken.dk
ANINGAASAQARNERMUT
KISITSISIT

CONTACT

Teis Hald Jensen
Communications
and Press Officer

tehj@nationalbanken.dk
+45 3363 6066

SECRETARIAT
AND COMMUNICATIONS